

Pia Kauma kok

Kirjallinen kysymys maahanmuuttajien toimeentuloedellytyksen täyttymisestä koronakriisin aikana

Eduskunnan puhemiehelle

Maahanmuuttajan oleskeluluvan edellytyksenä on, että hakija tulee toimeen ansiotyöstä saamiin tuloilla koko oleskeluluvan voimassaolon ajan. Haettaessa oleskelulupaa kokoaikaiseen ansiotyöhön palkan on oltava vähintään sen työehtosopimuksen mukainen, jota työsuhteessa sovelletaan. Jos työehtosopimusta ei ole, bruttopalkan on oltava vuonna 2020 vähintään 1 236 euroa kuukaudessa.

Toimeentuloedellytyksen kokonaismäärä on riippuvainen myös perheen rakenteesta. Poikkeuksen muodostavat myös esimerkiksi henkilöt, jotka hakevat EU:n sinistä korttia tai ovat erityisasiantuntijoita.

Oleskelulupahakemuksia arvioidessaan maahanmuuttovirasto edellyttää, että toimeentulon edellytyksenä olevien tulojen tulee tulla samalta alalta. Maahanmuuttaja ei näin ollen voi yhdistää esimerkiksi siivoojan ja lehdenjakajan tai osa-aikaisen kerho-ohjaajan työstä saamia tuloja päättökseen vaadittavaan toimeentuloedellytykseen. Luvalla ei ole näin ulkomaalaislain mukaan oikeutta tehdä töitä muilla aloilla. Jos työntekijä haluaa vaihtaa alaa tai tehdä samanaikaisesti toista työtä, hänen täytyy hakea uutta lupaa uuteen työhön.

Koronaviruksen takia tilanne on kuitenkin muuttunut radikaalisti myös aloilla, joilla työskentelee paljon maahanmuuttajia. Esimerkiksi ravintolat ovat suljettuina toukokuun loppuun saakka. Useat palvelualan yritykset ovat samoin sulkeneet ovensa eikä niillä näin ollen ole töitä tarjolla.

Yksi ongelma ovat sopimukset, joissa tuntimäärän sallitaan olevan sopimuksessa määrätyn vaihteluvälin sisällä. Koronakriisin aiheuttamien lieveilmiöitten takia tunteja saattaa olla tarjolla erittäin vähän, ajoittain ei lainkaan. Sopimuksessa olevan vaihteluvälin takia henkilöä ei suoranaisesti lomauteta, mutta häneltä ei myöskään tilata työtunteja. Tämän takia missään ei näy, että juurisyy töiden vähentymiseen on ollut yhteiskunnan eri aloilla vallitseva koronakriisi. Työt ovat usein vuorotöitä ja yötöiden yhdistäminen muihin töihin on ajoittain haastavaa.

Monet maahanmuuttajat työllistyvät aloille, joilla on pitkäaikainen työvoimapula, joten heidän työpanostaan tarvitaan. Useat ahkerasti töitä tekevät maahanmuuttajat ovat kuitenkin tällä hetkellä huolestuneita, että tässä tilanteessa osa ulkomaalaistaustaisista ei enää voisi jäädä laillisesti Suomeen. Koronakriisin lieventyessä ja mentyä parempaan vaiheeseen heidän työsuoritustaan tarvitaan kuitenkin taas useilla aloilla entiseen tapaan.

Kirjallinen kysymys KK 258/2020 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Paljonko Suomessa oleskelevan ulkomaalaisen tulee poikkeusolojen aikana ansaita säilyttääkseen oleskelulupansa ja

voidaanko koronakriisin ajaksi joustaa tiukasta tulkinnasta, ettei eri alojen tuloja voi yhdistää, ja näin ollen mahdollistaa tulojen yhdistäminen eri aloilta toimeentuloedellytyksen täyttämiseksi?

Helsingissä 7.4.2020

Pia Kauma kok